

Economia

Una professió en transició

Els arquitectes es refugien en la rehabilitació i la petita reforma

Les reformes aporten fins al 65% dels ingressos d'aquests professionals

MANÉ ESPINOSA / ARCHIVO

Obres de rehabilitació de la Torre de l'Aigua, a Barcelona

ROSA SALVADOR
Barcelona

Els arquitectes espanyols s'estan refugiant en la rehabilitació i en les petites reformes com a font d'ingressos professionals davant la lenta recuperació dels projectes d'obra nova, segons l'informe *Estadística de la professió d'arquitecte a Europa el 2016*, fet pel Consell d'Arquitectes d'Europa (CAU). L'estudi, elaborat a partir d'enquestes a 27.000 arquitectes de 27 països europeus, destaca que la rehabilitació d'edificis ja representa el 59% de la feina dels arquitectes a Europa, però encara és més important a Espanya, on aporta el 65% d'ingressos del col·lectiu, no perquè hi hagi una gran activitat de rehabilitació (és a penes un terç de la mitjana europea), sinó perquè els projectes de noves obres amb prou feines s'estan començant a recuperar.

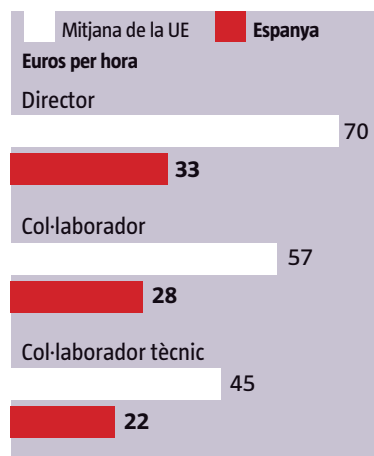
L'abundància de les petites obres fa que els principals clients dels arquitectes ara siguin els particulars: el 64% dels clients són individuals i privats, el 12% societats limitades, el 7% promotors i el 12% administracions públiques. A Europa, tot i això, els particulars tenen menys pes (el 50%), seguits de

les societats limitades (el 27%) i les administracions públiques (el 17%), mentre que el 13% dels clients són promotors.

Segons va explicar el degà del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, Lluís Comerón, el col·legi no té dades oficials dels ingressos per petites reformes, perquè són obres que no necessiten visat. En canvi, a l'enquesta professional en què van participar 1.710 arquitectes catalans va advertir un augment important dels ingressos per altres activitats. "Estem en plena transició, en un canvi d'època que no només ens afecta a nosaltres sinó a tota la societat i que ens obliga a canviar el nostre rol professional", va assegurar, i va recordar que el 80% dels arquitectes catalans ha participat en activitats de formació en els últims anys per adaptar-se a les noves exigències de la professió.

Espanya és el tercer país de la UE amb un nombre més alt d'arquitectes (50.000), només per darrere d'Itàlia (157.000) i Alemanya (109.000), i un dels que té una proporció d'arquitectes joves més alta (la meitat té menys de 40 anys). L'elevat nombre de professionals, tenint en compte que Espanya ocupa el desè lloc de la UE

SOU DELS ARQUITECTES

FONT: Consell d'Arquitectes d'Europa LV

SORTIDA A L'EXTERIOR

A Catalunya, prop de l'11% dels professionals treballen a l'exterior

per volum de negoci en arquitectura (amb 461 milions d'euros), es reflecteix en els salaris dels arquitectes, que guanyen menys de la meitat de la mitjana europea. Així, destaca l'estudi, a Espanya la tarifa mitjana per hora de feina d'un arquitecte director és de 33 euros, mentre que a Europa és d'uns 70 euros de mitjana. La xifra espanyola és lluny de la de països com Alemanya (75 euros/hora) o França (76 euros/hora) i és fins i tot inferior a la de països pròxims mediterranis castigats igualment per la crisi, com Portugal (37 euros/hora) o Itàlia (40 euros/hora). Per a arquitectes amb menys responsabilitats els sous són igualment molt inferiors: un arquitecte col·laborador cobra 57 euros/hora i la resta de col·laboradors tècnics 45 euros/hora de mitjana a Europa, mentre que a Espanya, aquestes tarifes són de 28 euros per a arquitectes col·laboradors i 22 per a col·laboradors tècnics.

Les tarifes per hores, tot i això, no són la retribució més freqüent: amb prou feines el 6% dels professionals a Espanya facturen així els seus serveis, i el 56% cobra honoraris, que solen ser un percentatge del valor de l'obra. De mitjana, els ingressos d'un arquitecte a Euro-

pa són de 32.068 euros anuals, mentre que a Espanya aquesta xifra és un 23% més baixa, i se situa en els 24.390 euros. A Catalunya, on hi ha pocs arquitectes ocupats a grans empreses o en les administracions públiques i predomina l'exercici lliure de la professió, encara són menors, 21.000 euros. Comerón destaca que a més no hi ha grans diferències salarials per franges d'edat: entre els 50 i 60

AUTÒNOMS

El 41% treballen pel seu compte i el 80% es formen per diversificar l'activitat

SALARIS BAIXOS

Els professionals espanyols amb prou feines cobren la meitat de la mitjana europea

anys, en el punt més alt de la seva carrera professional, un arquitecte català guanya de mitjana 31.500 euros, davant els 41.500 euros de mitjana europea. Aquest aplanament dels salaris per trams d'edat exerceix una gran pressió sobre els professionals quan tenen família.

La crisi immobiliària va provocar un augment dels arquitectes que treballen com a professionals independents, que a Espanya assoleix el 41% davant el 26% de mitjana europea, on és més freqüent trobar arquitectes assalariats en empreses. A Catalunya aquest percentatge assoleix el 70% i la precarietat del sector ha frenat la concentració i la creació de societats limitades professionals.

El col·lapse del sector immobiliari ha portat a molts arquitectes a emigrar, però, de mitjana, només el 4% dels arquitectes espanyols ha treballat en un altre país europeu en els últims 12 mesos, davant el 5% de mitjana europea, liderada pels arquitectes de països petits com Luxemburg (37%) i Eslovènia, Holanda i Àustria (tots pròxims al 15%). A Catalunya prop de l'11% dels arquitectes treballen a l'exterior, especialment els més joves: un de cada tres arquitectes menors de 30 anys ha emigrat, va explicar Comerón. Molts més ho han considerat: més del 40%, segons l'estudi del CAU, en què els professionals van assenyalar la impossibilitat de trobar feina (38%), l'idioma (47%) o l'insuficient coneixement de la normativa (48%) com a les principals barreres per no fer el pas.●